

Geachte Gérant!

Uitstedigheid en allerlei drukte hebben mij belet Dr. EYKMAN te antwoorden. Toch eischt de oprechte waardeering die ik voor dien Schrijver gevoel, dat ik zijn pennenvrucht niet onbeantwoord laat. Maar wat zal ik anders zeggen dan dat die beri-beri-qaestie mij hoe langer zoo onbegrijpelijker wordt. Religie of politiek komt er niet bij te pas en toch een maximale verbittering van beide zijden! Unde irae? Hoe mijn recensie van VORDERMAN's toelichting Dr. EYKMAN zoo boos heeft kunnen maken, begrijp ik ook al niet. Was VAN DIEREN opgestoven, VAN DIEREN wiens aanval tegen VORDERMAN's statistiek ik lichtzinnig, wiens methode van strijden ik incorrect heb genoemd, van wiens overtuiging ik geconstateerd heb dat die grootendeels intuïtief was, wien ik zelf de qualiteit van onderzoeker heb ontzegd en van wien ik ondersteld heb, dat eerst de elfde zijner aanvallen gegrond zou zijn. Maar dat EYKMAN na dat alles mij voor een „beschermer” van VAN DIEREN kan houden is mij even raadselachtig als de oorzaak der beri-beri zelf. En toch gevoel ik veel voor medische gedragsleer. Dr. EYKMAN zal het misschien niet willen gelooven, maar juist dat gevoel heeft mij mijn recensie gedictieerd. Ik ben niet geroepen EYKMAN of anderen daarin lesjes te geven, maar het komt mij voor dat juist de vinnige bestrijding die VAN DIEREN ontmoet het beste bewijs is voor zijn verdienste.

Toch ben ik volstrekt geen partijganger van VAN DIEREN en zijn theorie van bedorven rijst acht ik door EYKMAN's onderzoekingen wederlegd. Veel liever zou ik mij scharen onder de volgelingen van EYKMAN, ware het niet dat diens denkbeelden mij tamelijk onbepaald voorkomen. Na het verschijnen van het onderzoek over de polyneuritis der kippen scheen het mij toe, dat EYKMAN verband meende te zien tusschen die ziekte en beri-beri, verband dus tusschen de laatste en rijst, maar wat EYKMAN thans mededeelt omtrent onderzoekingen van GRAVESTEN maakt weer een streep door de rekening. Neemt men bovengenoemd verband aan, dan kan het voorkomen van beri-beri bij sago-eters volstrekt niets tegen de rijst-theorie bewijzen, daar immers EYKMAN's kippen ook bij voeding met sago polyneuritis kregen.

FOKKER.

OVER HET AFBREKEN VAN WOORDEN.

Geachte Redacteur-Gérant!

Mag ik een klein plaatsje vragen om enkele opmerkingen omtrent een quaestie van vorm onder de oogen van uwe lezers en in hoofdzaak van uwe schrijvers te brengen. Het heeft mij in den laatsten tijd getroffen dat telkens in het *Tijdschrift* woorden afgebroken worden en wel zoo, dat slechts de eerste letters gezet worden en de lezer dan maar de rest moet aanvullen. In uw nummer van gisteren liep de maat voor mij over, en gedachtig aan het *principiis obsta* en aan het feit, dat zoowel slechte als goede voorbeelden navolging vinden, wensch ik er een woordje van te zeggen, het aan ieder overlatende om mijn wensch al of niet op te volgen. Wanneer een schrijver

telkens terugkeerende uitdrukkingen, zooals, bijv., o. a., enz., op de gewone wijze afbreekt, dan maakt hij het zich zelve gemakkelijk en veroorzaakt hij den lezer geen moeilijkheden. Maar zoodra hij den lezer daardoor voor een raadseltje stelt, vermoet hij hem en leidt hij zijn gedachten af van het eigenlijke onderwerp, waarop hij zijn aandacht wil vestigen.

Wanneer iemand, die kamers zoekt, in een dagblad-advertentie, zich zelf noemt: een Heer zbbhh., dan weet ieder, die bij dergelijke advertenties belang heeft, wat dat beteekent. Maar wanneer ik in uw laatste nummer blz. 706, r. 8, lees: „Deze proeven, a. h. w. vervolg op de ergographische versuche”, dan vraag ik mij af: wat is dat: a. h. w. Op de volgende bladzijde r. 6, lees ik „een a. h. w. hyperplaseerenden invloed”. Nu gaat mij een licht op en begrijp ik, dat a. h. w. staat voor „als het ware”.

Wij worden in datzelfde nummer telkens onthaald op a. c. middelen en op n.m. Nu zal dat bij de lezers, in verband met het onderwerp, geen moeilijkheden veroorzaken. Maar men gewent zich daardoor aan het gebruik maken van afkortingen. En het drukfouten-duiveltje wordt er des te gevaarlijker door. Een van diezelfde schrijvers vindt het fraai om van pathol. toestanden te spreken, (blz. 720) en op de volgende blz. van zoogen. vrouwen (blz. 721, r. 22). Mij is die laatste uitdrukking een raadsel gebleven. Of daar een drukfout achter zit? Buiten twijfel is dit het geval, waar één bladzijde verder (blz. 722, r. 6. v. o.) een ander schrijver spreekt van het standpunt der medische wereld tegenover de P. S. Uit het verband vermoed ik dat bedoeld is de facultatieve steriliteit, en dat de P. een drukfout is. Dit herinnert mij een geval, dat gebeurde toen ik Redacteur-Gérant van het *Tijdschrift* was, en ik in de laatste proef van een stuk van een zeer geacht medewerker p. m. zag staan bij de opgaaf van de een of andere meting. Ik dacht dat er mede bedoeld was *plus minus* en zette in de plaats daarvan als ik mij wel herinner ongeveer. Later hoorde ik van den eenigszins verontwaardigden schrijver, dat hij bedoeld had *post mortem*!

Maar genoeg, sommigen zullen het reeds te veel vinden, over deze kleinigheid. Mijn verzoek aan de schrijvers zou zijn: maak zoomin mogelijk gebruik van afkortingen, althans wanneer zij niet door het dagelijksch gebruik gewettigd zijn. De moeite, die gij U zelf daardoor bespaart, moge iets grooter zijn, dan die welke gij den lezer veroorzaakt; maar deze laatste wordt met 1000 vermenigvuldigd, indien gij 1000 lezers hebt, en dat is toch uw doel. Een *captatio benevolentiae* is het zeker niet.

1 Mei 1898.

GUYE.

Bij het doorlezen der laatste nummers vind ik in het wetenschappelijk gedeelte geen afkortingen die niet door het gebruik gewettigd zijn. Het verwondert mij niet, daar ik gewoon ben, die ongewettigde afkortingen (in het wetenschappelijk gedeelte) te verlengen, wanneer ik ze opmerk. A. h. w. kon ik niet verlengen, aangezien ik niet wist wat de schrijver bedoelde en het te laat was, om inlichtingen te vragen. Bekortingen in ingezonden stukken zal ik niet wraken. Teekenen dat de schrijvers hun best doen daarvoor niet meer ruimte te nemen dan noodig is, sla ik dankbaar gade.

Red.-Gérant.